

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-2-041
Karar Sayısı : **22-09/135-54**
Karar Tarihi : 17.02.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : Gözde MAVİ, Mesut MORGÜL, Betül AYHAN, Yunus Salih YİĞİT

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Yonga levha ve MDF pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırdığı iddiası üzerine Rekabet Kurulunun almış olduğu 01.04.2021 tarihli ve 21-18/229-96 sayılı kararın değiştirilerek yeniden tesis edilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 26.01.2022 tarih ve 24913 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 11.02.2022 tarih ve 2018-2-041/BN26 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda; Rekabet Kurulunun 01.04.2021 tarihli ve 21-18/229-96 sayılı kararında herhangi bir hukuka aykırılığın ve/veya kararın yeniden değerlendirilmesini gerektiren bir hususun bulunmadığı, bu sebeple başvurunun reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Başvurunun Konusu

- (4) Rekabet Kurulunun 01.04.2021 tarihli ve 21-18/229-96 sayılı kararı ile yonga levha ve MDF üreticileri hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesi ile idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.
- (5) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 26.01.2022 tarih ve 24913 sayı ile intikal eden başvuruda ise özetle;
  - Gerekçeli kararda yer alan ifadelerden, 2015 yılında rekabetin bozulduğu piyasalardaki fiyat hareketlerine benzer bir yapının oluştuğu, 2014, 2016 ve 2017 yılları için rekabet ihlali de tespit edildiği halde belge yoksunluğundan 2015 yılına ait rekabet ihlali kararı alınmadığı, bu nedenle 2015 yılı fiyat artışlarının paralellik göstermesine rağmen bilgi ve belge yoksunluğu gerekçe gösterilmesinin uygunsuz olduğu, rekabet ihlali yaptıkları aşikar olan teşebbüslerin 2015 yılı için de anlaşmalarının karine olarak kabul edilip ilgili yıl için de ceza kararı alınması gerektiği,
  - Mal vermeyi reddetme iddialarına ilişkin olarak gerekçeli kararda geçen "Hâkim durumdaki teşebbüs tarafından sağlanan ürün veya hizmet "girdi" olarak üretime sokulduğu ve bu sayede katma değer oluşturularak yeni ve rekabetçi bir nihai ürüne dönüştüğü ölçüde zorunlu unsur olarak değer kazanmaktadır. Ancak, alt

pazardaki müşterilerin hâkim durumdaki teşebbüsün ürünlerini yalnızca dağıtmaları veya yeniden satışa konu etmeleri halinde sözü edilen katma değerden ve farklılaştırılmış ürünler yoluyla rekabet artışından bahsetmek mümkün değildir.” ifadelerinden teşebbüsün salt yeniden satıcılık iddiası ile mobilya imalatı yaptığı gerçeğinin gözardı edildiği, şikayetçinin (.....) imal ettiği bu nedenle katma değer sağlandığı, yukarıda sayılan gerekçeler neticesinde şikayet konusu üreticilerin mal vermeyi reddetme eylemi kapsamında yeniden değerlendirilmesi gerektiği,

- Bağlantı adı altında arz ve talebin dışarda belirlenmesinin eksik araştırıldığı, araştırmanın mağdur firmaları da kapsayarak genişletilmesi gerektiği, bağlantı sisteminin, üreticilerin mal sevkiyatını keyfi yapmalarına veya hiç yapmamalarına sebep olduğu, ticari ilişkisi devam eden 15 teşebbüsün ifadesiyle bağlantılı satışlar yoluyla teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılmadığı sonucuna ulaşmanın rasyonellikten uzak olduğu, 15 örneklem sayısının anlamlı ve yeterli olmadığı, üreticilerin belirli dönemlerde bağlantı adı altında çek topladığı daha sonra ilgili çekleri henüz bedelsizken bankalarda kırdırıp kredi temin ettiği, söz konusu uygulamanın ceza kanunda suç olarak nitelendirildiği, bu eylemin arzın dışarıda belirlenmesi olarak değerlendirilmesi gerektiği,
- Başvuru sahibinin gizlilik talebi olmasına rağmen gerekçeli kararda “*ticari ilişkisinde sorun yaşayan*” ifadesi ile bu talebin yerine getirilmediği

belirtilerek İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun (İYUK) 11. maddesi kapsamında kararın yeniden tesis edilmesi talep edilmektedir.

G.2. Değerlendirme

- (6) Bir İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun (İYUK) “Üst makamlara başvurma” başlıklı 11. maddesinin birinci fıkrası, “*İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.*” hükmünü amirdir. Anılan maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında sırasıyla “*Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.*”, “*İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.*” düzenlemeleri yer almaktadır.
- (7) Başvuruda dile getirilen hususlar hem soruşturma raporunda hem de gerekçeli kararda detaylı olarak açıklanmıştır. 2015 yılında yer alan fiyat hareketlerinden teşebbüslerin bir rekabet ihlali içerisinde oldukları söylenememektedir. İlgili yıla ilişkin olarak da rekabet ihlalini ortaya koyar nitelikte herhangi bir bilgi veya belge elde edilememiştir.
- (8) Mal vermeyi reddetme iddialarına ilişkin eylemler kararda 4054 sayılı Kanun’un 4. ve 6. madde kapsamında değerlendirilmiştir. 4. madde kapsamında yapılan incelemede başvuru sahibinin faaliyetlerini zorlaştırmaya veya engellemeye yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmayı gösterir herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır. Elde edilen belgelerden teşebbüslerin belirli periyotlarla bayiler ile görüşmeler yaptığı, rakip teşebbüslerden yapılan alımların kendi teşebbüslerine kaymasını sağlamak ve dolayısıyla satış miktarlarını arttırmak amacıyla farklı satış stratejileri izledikleri görülmüştür.
- (9) Diğer yandan 6. madde kapsamında bir ihlalden bahsedebilmek için ilk şart teşebbüsün hâkim durumda olmasıdır. İlgili kararda yapılan analizler sonucunda hiçbir teşebbüsün hâkim durumda olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hâkim durumda oldukları varsayımı

altında devam edilen incelemede, sözleşme yapmanın reddi eyleminin gerçekleşmesi için;

- Reddetme, alt pazarda rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ilişkin olması,
- Reddetmenin, alt pazarda etkin rekabeti ortadan kaldırması muhtemel olması,
- Reddetmenin tüketici zararına yol açması muhtemel olması

koşullarının üçünün birlikte sağlanması şartı aranmaktadır.

- (10) Kararda, ilk koşul için pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin satış yaptığı on alıcının ürün taleplerinin ilgili teşebbüsler tarafından reddedilip edilmediğine ilişkin ifadeleri yer almaktadır. *“Genellikle ürün tedarikinde herhangi bir sorun yaşanmadığı, talep edilen ürünlerin stokta olmaması, üretimin yetişmemesi gibi nedenlerle uzun termin süreleri verilebildiği veya çeşitli sebeplerden dolayı bazen ürün taleplerinin reddedilebildiği, ancak bu gibi durumlar halinde diğer teşebbüslerden alternatif ürünlerin temin edilebileceği...”* ifadelerinden anlaşılacağı üzere sözleşme yapmanın reddi için birlikte varlığı gerekli koşullardan biri olan reddetmeye konu ürünün veya hizmetin alt pazarda etkili bir şekilde rekabet etmek için nesnel olarak gerekli olması koşulu dosya konusu bakımından gerçekleşmediğinden diğer koşullar incelenmemiştir.
- (11) Bağlantı uygulamalarına ilişkin yapılan değerlendirmelerde de rekabet ihlalini ortaya koyar nitelikte herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamamıştır. Ayrıca gerek üreticilerden gerekse alıcılardan elde edilen bilgilerden de söz konusu uygulamanın isteğe bağlı olduğu ve yeniden satıcıların faaliyetlerini zorlaştırmaktan ziyade teşebbüslere fayda sağlayan bir uygulama olduğu anlaşılmıştır.
- (12) Son olarak başvuru sahibinin gizlilik talebinin yerine getirilmediği iddiasına ilişkin olarak gerekçeli kararda şikayetçiyi ifşa edecek herhangi bir ibarenin bulunmadığı değerlendirilmektedir
- (13) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler kapsamında İYUK çerçevesinde yapılan başvuruya ilişkin olarak Rekabet Kurulunun 01.04.2021 tarihli ve 21-18/229-96 sayılı kararında herhangi bir hukuka aykırılığın ve/veya kararın yeniden değerlendirilmesini gerektiren bir hususun bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Başvuru kapsamında dile getirilen iddialar ilgili Kurul kararında değerlendirilmiş olup, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (14) Yapılan yeniden değerlendirme sonucunda; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi uyarınca Rekabet Kurulunun 01.04.2021 tarihli ve 21-18/229-96 sayılı kararının kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına yer olmadığına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.